

Ohje päivitetty 17.5.2020

USTEKINUMABI (STELARA®)

Vaikuttava aine

Ustekinumabi on interleukiini (IL)-12/23 -vasta-aine.

Vaikutustapa ja käyttöaiheet

Ustekinumabi on biologinen lääke, joka sitoo IL-12/23, jolloin IL12/23:n toiminta tulehduksen välittäjäaineena estyy. Lääke rauhoittaa psoriasiksen ihomuutoksia ja tautiin liittyviä niveltulehduksia. Ustekinumabia käytetään läiskäpsoriaasissa ja nivelpsoriaasissa, kun tavanomaisilla reumalääkkeillä ei ole saavutettu riittävää hoitovastetta. Ustekinumabin teho ilmaantuu muutamassa viikossa.

Annostus ja ottotapa

Ustekinumabia annostellaan esitäytetyllä lääkekynällä ihonalaisena pistoksena (kerta-annos 45mg). Toinen annos annetaan 4 viikon kuluttua ensimmäisestä ja jatkossa 12 viikon välein. Pistoskohdaksi valitaan mielellään ihoalue, jossa ei ole psoriaasia. Yli sata kiloa painavilla henkilöillä voidaan harkita annosta 90 mg. Potilas pistää yleensä lääkkeen itse.

Haittavaikutukset

Osalla potilaista esiintyy iholla lääkkeen pistoskohdassa ja sen ympärillä ohimeneviä ärsytysoireita, kuten punoitusta tai kutinaa. Nämä oireet ovat tavallisimpia hoidon alussa eivätkä yleensä anna aiheutta erityisiin toimenpiteisiin. Ustekinumabi voi lisätä alttiutta infektioihin. Hoitoa ei saa antaa, jos potilaalla on akuutti infektio tai krooninen hoitamaton infektiotauti. Ustekinumabi tulee tauottaa kuumeisten tai antibioottihoitoa vaativien infektioiden ajaksi. Esitäytetyssä ruiskussa olevan neulan suojakorkin raaka-aineena on käytetty kuivatettua luonnonkumia (lateksin johdannaista), joka voi aiheuttaa allergisia reaktioita luonnonkumille yliherkillä henkilöillä.

Leikkaukset

Isojen toimenpiteiden yhteydessä hoidossa on syytä pitää taukoa, jonka pituus riippuu leikkauksen suuruudesta. Hoitotauosta kannattaa neuvotella hoitavan lääkärin kanssa.

Raskaus ja imetys

Raskauden tai imetyksen aikana ustekinumabia **ei pidä käyttää**. Lääke suositellaan tauotettavaksi vähintään 15 viikkoa ennen suunniteltua raskautta.

Rokotukset

Rokotusvaste saattaa heikentyä ustekinumabi –hoidon aikana, joten rokotteet olisi hyvä ottaa ennen hoidon aloitusta. Eläviä heikennettyjä taudinaiheuttajia sisältävät rokotteet, kuten keltakuume- ja tuhkarokkorokote, ovat lääkityksen aikana kiellettyjä tai annetaan vain hoitavan lääkärin harkinnan mukaan. Influenssarokotus suositellaan otettavaksi vuosittain.

Seuranta

Hoito edellyttää laboratoriokoeseurantaa, joka tapahtuu perusterveydenhuollossa. Hoidon seuranta tapahtuu hoitoon perehtyneen erikoislääkärin toimesta.

Säilytys

Lääke säilytetään jääkaapissa 2–8 asteen lämpötilassa, eikä se saa jäätä. Matkalle lähtiessä lääke pakataan kylmälaukuun. Käytetyt ruiskut tulee kerätä kovaan kannelliseen astiaan ja toimittaa apteekkiin.